

Retningslinjer for nedgravde avfallsløsninger

14.01.2016

- Revisjon 1 - 15.03.2017: Kap 2, avstandskrav til offentlige VA-ledninger
- Revisjon 2 – 16.10.2017: Kap 2, presisering av omkringliggende objekter
- Revisjon 3 – 6.11.2017, Kap 4, Søknadsplik og dokumentasjon
- Revisjon 4 – 27.02.2018, Kap. 1, Nedgravde avfallsløsninger

Bakgrunn

Etter vedtak i Kommunestyret 25.2.2015 er det innsamlingsordninger for fire avfallstyper i Bærum kommune; matavfall, restavfall, plastemballasje og papp/papir/drikkekartong.

Glass og metallemballasje, samt farlig avfall leveres på utplasserte mottak, kalt returpunkter. Øvrig avfall leveres Isi gjenvinningsstasjon.

Hvor mye avfall husholdninger i Bærum produserer er imidlertid godt dokumentert, og danner grunnlag for dimensjonering av nedgravde avfallsløsninger.

1. NEDGRAVDE AVFALLSLØSNINGER

De senere årene har det kommet flere løsninger for nedgravde avfallsløsninger på markedet, noe som allerede er etablert av, og etterspørres av flere boligsammenslutninger i kommunen. Årsaken er at mange har for små og trange avfallsrom, de har ikke vaktmester til å bytte avfallsbeholdere, sette ut ved tømning etc. Avfallsrom er ofte trange, og vanskelig tilgjengelige, og det er ofte vanskelig å komme til med renovasjonsbil. Nedgravde avfallsløsninger tar relativt liten plass, er billigere å bygge enn avfallsrom og er mer fleksible i forhold til evt. endringer.

Nedgravde avfallsløsninger gir et estetisk fortrinn og minimerer forsøpling, er gode funksjonelle løsninger for brukere i forbindelse med betjening, hygiene, servicenivå, arealbruk og sikkerhet, og er kostnadseffektive løsninger i forhold til investering og drift.

Av arbeidsmiljøhensyn er det et viktig hensyn at den nedgravde avfallsløsningen tømmes maskinelt, uten at renovatøren kommer i kontakt med avfallet.

Det finnes to varianter av nedgravde løsninger på markedet i dag, helt-nedgravde og semi-nedgravde. Begge variantene blir levert i flere størrelser fra 3 m³ og opp til 5 m³. Løsningen kan tilpasses nær sagt alle størrelser av boligsammenslutninger, men er best egnet for inntil 150 – 160 boliger. For større boliger bør det søkes andre løsninger i samarbeid med renovasjonen i Bærum kommune.

I de helt nedgravde løsningene oppbevares alt avfallet under bakken. De består hovedkomponenter:

- Betongelement/ytterbeholder.
- Sikkerhetsplattform.
- Innerbeholder (opsamlingsenhet i stål).
- Innkastsøyle.

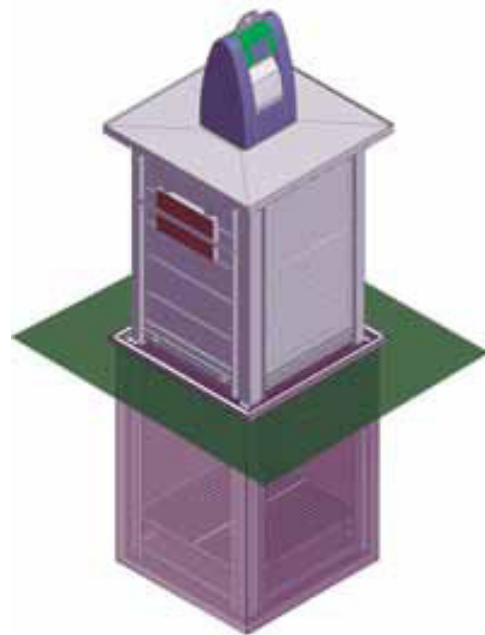
I semi-nedgravde avfallsløsninger oppbevares avfallet delvis under bakken og består av:

- En beholder som er ca. to tredjedels nedgravd.
- Utløftbar tekstilsekk for tømning.
- Utløftbar innersekk i hardplast/stål

Ved begge løsningene overføres avfallet til renovasjonsbil med kran.

Det er større avstandskrav i forhold til brennbar vegg for semi-nedgravde beholdere enn for helt nedgravde.

Seminedgravde løsninger kan medføre en utfordring i forbindelse med søl ved tømning, og det kan være utfordrende å holde tekstilsekken ren.

Bærum kommune ønsker å motivere til at flere boligsammenslutninger kan etablere nedgravde løsninger for avfall. Det understrekes imidlertid at det vil være et frivillig valg for den enkelte boligsammenslutning om de ønsker beholdere, containere på bakken eller nedgravde løsninger.

Finansiering og Drift

Borettslag/sameier står fritt til å velge leverandør. I eksisterende borettslag og sameier er det disse som må stå for finansieringen og driften. Ved nyoppføringer er det utbyggeren. I fremtiden kan imidlertid renovasjonsgebyret bli gjort avhengig av tømmefrekvens og volum, noe som kan bidra til å minske driftsutgiftene ved en slik løsning.

I tilknytning til nedgravde løsninger for mat- restavfall, papir/papp og plastemballasje kan Bærum kommune, dersom det er mengdegrunnlag for det, dekke utgiftene for en nedgravd løsning for glass- og metallemballasje. ~~Det forutsettes at borettslag/sameier står for nedgraving/plassering, og at nedgravd løsning for glass-/metallemballasje er av samme type som det kommunen har rammeavtale om.~~

Denne containeren vil også være til bruk av andre utenfor sameiet/borettslaget.

Bærum kommune kontaktes før container for gass- og metallemballasje bestilles for godkjenning av kostnad.

2. SPESIFIKKE ANVISNINGER FOR NEDGRAVDE LØSNINGER

Før kjøp av containere finner sted skal dimensjonering og plassering av løsningen godkjennes av representanter fra Forurensning og renovasjon i Bærum kommune.

Plassering av nedgravde løsninger

- Plassering må avtales med grunneier
- Ingen avstandskrav mht. brannsikring for helt nedgravde avfallsløsninger inntil «ubrennbar vegg» uten takutstikk/vinduer/lufteventiler o.l
- For delvis nedgravde avfallsløsninger mot brennbar vegg gjelder følgende retningslinjer fra Asker og Bærum Brannvesen:
 - Løsninger med volum mindre enn 600 l. minimum 4 meter fra vegg
 - Løsninger med volum 600 – 1800 l., minimum 6 meter fra vegg
 - Løsninger med volum større enn 1800 l., minimum 8 meter fra veggGenerelt bør åpningen vende bort fra vegg.
- ~~• Avstand fra avfallsløsningen til offentlige vann- og avløpsledninger skal alltid være minimum 3 meter, for ledninger større enn 500 mm skal avstanden alltid være minimum 5 meter.~~

Revisjon 15.03.2017: Ovenfor tekst er erstattet med følgende:

- Avstand fra avfallsløsning til offentlig vann- og avløpsledninger skal være minimum 4 meter fra ytterkant ledning. Større restriksjoner kan gjelde ved ledningsanlegg der dimensjonene på ledningsanlegget er over 500mm.
Den som utfører gravearbeider har undersøkelsesplikt og må innhente ledningskart fra Vann og avløp før de starter gravearbeidene. Henvendelser vedrørende avstander og kart over ledningsanlegg skal rettes til post@baerum.kommune.no
- Nedgravd løsning kan graves ned både i områder med fast fjell og områder med løsmasser. Beholderne kan også graves ned i nærheten av sjø/vann slik at den nedre delen befinner seg

under grunnvannstand/havnivå. Forutsetningen er at avfallsløsningen forankres for å hindre at den flyter opp.

- I god tid før igangsettelse bør det også tas kontakt med gravemeldingstjenesten, dette for å gjøre oppmerksom på kommunens ledningsnett og infrastruktur. Dette gjøres på Grønt nr.09146. www.gravemelding.no.
- Med hensyn til parkeringsplasser må det tas høyde for parkeringsnormer og reguleringer på eiendommen.
- Adkomsten og området rundt nedgravd løsning skal være ryddet for snø, og om nødvendig være strødd. Vegetasjon må beskyttes slik at renovasjonsbilen kommer fritt frem.
- Gåavstand fra hovedinngang for boenhet til nedgravd løsning er maks 50 meter.

Adkomst

- Det skal være fri adkomst uten hindring i tråd med universell utforming.
- Det må tas hensyn til at bredden på renovasjonsbil med støttelabber er ca. 5 m.
- Vei og oppstillingsplass for innsamlingsbil må tåle 11,5 tonns akseltrykk.
- Oppstillingsplass for renovasjonsbil må ikke ha fall som overstiger 10 prosent i noen retning
- Adkomstvei og oppstillingsplass må tilfredsstille kravene i «Forskrift om husholdningsavfall for Bærum».

Avstander

- Containere og avfallsbeholdere skal alltid plasseres slik at hensyn til trafiksikkerhet og fremkommelighet for fotgjengere, utryknings- og renovasjonskjøretøy og øvrige trafikanter
- For tømning kreves en fri løftehøyde på minimum 9,0 meter (fra bakkenivå).
- ~~Det skal ikke oppføres konstruksjoner som kan skades under tømning av avfallet nærmere enn 1,0 meter fra ytterkant av sikkerhetsplattformen, eller ytterkant av annen løsning.~~

Revisjon 16.10.2017: Ovenfor tekst er erstattet med følgende:

- Minste avstand mellom ytterkant av topplata på containeren og omkringliggende objekter er 1,0 meter.
- Det er et krav at nedgravd løsning utstyres med en 2- kroks løsning for tømning. Krokfestet skal være maksimalt 5,0 meter fra kjørbare vei, målt fra midten av renovasjonsbilen når den står langs oppstillingsplassen for avfallsløsningen.
Når det plasseres flere avfallsløsninger langs samme vei eller oppstillingsplass skal alltid løsningen for den tyngste avfallstypen (matavfall) plasseres nærmest vei eller oppstillingsplass.
- Avstand fra vei kommer an på vei-typen. Det bør derfor tas hensyn til de bestemmelsene som måtte foreligge for den aktuelle vei-typen.

Sikring

- Avhengig av avstand fra, og trafikkmengde på offentlig vei, kan trafiksikringstiltak være påkrevd f. eks. rekkverk.

- Det skal være fall fra nedgravd beholder på minimum 10 prosent i alle retninger, og minst over en avstand fra løsningen eller sikkerhetsplattformen på 1 meter.

Renhold

- Abonnementen skal selv sørge for renhold av nedgravd løsning og oppstillingsplass samt opprydding av hensatt avfall i umiddelbar nærhet av disse. Dersom hygieniske forhold tilsier det kan Bærum kommune besørge renhold for abonnentens regning.
- Nedgravd løsning skal rengjøres og vedlikeholdes med jevne mellomrom, minst en gang pr. år.
- Kommune kan på forespørsel organisere renhold av nedgravde løsninger på vegne av abonnent.

Dimensjoneringsgrunnlag

- Nedgravde løsninger skal dimensjoneres slik at tømning av restavfall ikke må foretas oftere enn hver 14. dag. Tømning av papp/papir og plastemballasje foregår hver 4. uke ved nedgravd løsning.
- Ut fra dagens avfallstyper, blir dimensjoneringsgrunnlaget per boenhet:
 1. **Matavfall:** 15 liter pr. boenhet pr. uke. Ved tømning hver 14. dag er en 5 m³-beholder tilstrekkelig for 166 boenheter.
 2. **Restavfall:** 50 liter pr. boenhet pr. uke. Ved tømning hver 14. dag er en 5 m³-beholder tilstrekkelig for 50 boenheter.
 3. **Papp/papir/drikkekartong:** 40 liter pr. boenhet pr. uke. Ved tømning hver 4. uke er en 5 m³-beholder tilstrekkelig for ca. 30 boenheter.
 4. **Plastemballasje:** 40 liter pr. boenhet pr. uke. Ved tømning hver 4. uke er en 5 m³-beholder tilstrekkelig for ca. 30 boenheter.

Antall løsninger for hver avfallstype vil derfor variere utfra valgt volum på beholder for den enkelte fraksjon og antall boenheter som ordningen gjelder for. Av hensyn til avstand for den enkelte abonnent kan det være behov for flere plasseringssteder med nedgravde løsninger for hvert boligområde. Hvert plasseringssted må ikke ha løsning for alle avfallstyper.

Volumbehov utover standard dimensjoneringsgrunnlag kan løses med hyppigere tømning, evt. med flere nedgravde beholdere. Hyppigere henting vil medføre økt gebyr.

Merking

Oppsamlingsenhetene for husholdningsavfall skal ha følgende avfallstypesymboler:

Restavfall

Matavfall

**Papp, papir
og drikke-
kartong**

**Plast-
emballasje**

**Glass-
og metall-
emballasje**

Merkingen kan justeres slik at den passer til utformingen av nedkastet, men symbol og tekst må være lik.

Elektronikk

- Nedgravde løsninger kan utstyres med, eller klargjøres for følgende elektroniske løsninger.:
 1. Adgangsbegrensning, for å hindre at uvedkommende benytter beholderen.
 2. Måling av fyllingsgrad, som muliggjør tømming ved behov.

Data fra nivåmåleren sendes trådløst til renovatør eller Bærum kommune.

- Renovasjonsgebyret i Bærum kommune er i dag basert på volum. Dette kan forandre seg, slik at det kan bli aktuelt å kombinere volum med antall tømminger.
- I tillegg til å utstyres med mengdemåling kan løsningene utstyres med låser av forskjellig type, mekaniske og/eller elektroniske. På den måten kan det sikres at det bare er de som bor i boligsammenslutningen som har adgang til systemet og kan benytte det.

3. GEBYRER

Beregning av gebyrer tar utgangspunkt i prinsippet om differensierte gebyrer. Dette prinsippet bygger på at det er restavfallsvolumet som er dimensjonerende for gebyrberegningen. For nedgravde løsninger vil gebyret beregnes utfra antall boenheter som er tilsluttet ordningen, og multipliseres med prisen for et standardabonnement i kommunen. Kommunestyret i Bærum vedtar gebyrets størrelse.

4. BYGGESAK OG DOKUMENTASJON

I følge veileder nr. 72-0524, "Tiltak unntatt fra byggesaksbehandling", er nedgravde løsninger/avfallsbrønner unntatt søknadsplikt etter plan- og bygningsloven (pbl) § 20-3, jf. SAK 10 § 4-1 og § 4-2. Fritaket gjelder bare **søknadsplikten** og regler for **ansvar og kontroll** (jf pbl § 20-3). Byggereglene gjelder fullt ut. Tiltakshaver er ansvarlig for at byggefeil ikke oppstår.

Forutsetning for unntak fra søknadsplikt er at tiltaket utføres i samsvar med de krav som følger av bestemmelser gitt i eller i medhold av lov, og at det er tiltakshaver som har ansvaret for dette. Tiltakene kan gjennomføres uten forespørsel til Byggesaksenheten.

De vanligste forholdene man må påse er i orden:

- Tiltak som krever dispensasjon fra lov, vedtekt, forskrift eller plan (eks i marka, i strandsonen) er **aldri** fritatt
- At tomtens **tillatte grad av utnyttning** ikke overstiges. Mange tomter er fullt utnyttet og da kan det heller ikke oppføres fritatt tiltak (bød).
- Der annet ikke fremgår skal tiltaket plasseres mer enn **4 meter fra nabogrensen**, jf. pbl § 29-4 annet ledd.
- At tiltaket ikke plasseres i strid med **byggegrense mot vei**.
- Ved terrengarbeider må man undersøke om det ligger **ledninger i grunnen**. Disse skal ikke gis endret overdekning.
- At tiltaket har en **god estetisk utforming**, (jf. pbl §§ 29-1 flg.)
- At tiltaket oppfyller **byggetekniske krav** (ihht TEK 10).

Flere tiltak

Tiltaket skal være enkeltvis og mindre. Kombinasjon av flere tiltak kan medføre søknadsplikt.

Dispensasjon

Dersom fritatt tiltaket er betinget av dispensasjon fordi det kommer i strid med andre regler i plan- og bygningsloven eller plangrunnlaget må dispensasjon være gitt før fritatt tiltaket kan oppføres (eks. overskridelse av byggegrense, tomtens utnyttelsesgrad).

Reguleringsplan – kommuneplan

- ~~Reguleringsplanen fastsetter tillatt utnytting av tomten. Tiltaket må ikke plasseres utenfor byggegrenser mot vei/bane eller angitte byggelinjer som byggverk skal holde seg innenfor, eller i strid med vedtatte bestemmelser som avklarer plassering og/eller utforming av byggverk.~~
- ~~For uregulerte boligområder er grad av utnytting satt til 20 % BYA.~~
- ~~Minsteavstand fra tiltaket til sjø, innsjø og viktige vassdrag er 30 meter.~~
- ~~Det er generelt byggeforbud i marka og i strandsonen.~~

Veiloven/Jernbaneloven

- ~~Tiltaket må plasseres mer enn 30 meter fra tog/bane, evt. kan samtykke til nærmere plassering søkes Jernbanemyndighetene.~~
- ~~I uregulerte områder skal tiltak plasseres mer enn 15 meter fra kommunal vei eller 50 meter fra fylkes- eller riksvei.~~

Tiltak utført i strid med reglene?

Dersom det ikke er et fritatt tiltak eller fordi tiltaket er satt opp i strid med reglene, kan kommunen be om at tiltaket fjernes (jfr. kapittel 32). Tiltakshaver vil få uttale seg før pålegg om fjerning treffes. Er tiltaket ikke til fare for allmennheten vil det normalt kunne søkes om etterfølgende godkjenning av tiltaket ved at det fremmes søknad med vanlig nabovarsling.

Revisjon 6.11.2017: Ovenfor tekst er erstattet med følgende:

Etablering av nedgravde avfallscontainere/avfallsløsninger er søknadspliktig etter plan- og bygningslovens § 20-1 a), jfr. § 20-2 1.ledd.

Søknaden skal dokumenteres i samsvar med krav i plan- og bygningslovgivningen og forestås av en ansvarlig søker (arkitekt, ingeniør, byggmester etc.).

Ansvarlig søker har ansvar for at søknaden viser at tiltaket er planlagt slik at det tilfredsstiller krav i eller i medhold av plan- og bygningsloven.

Det vises for øvrig til Byggesaks temaveileder for Nedgravde avfallscontainere

5. OVERTAKELSE AV ANLEGG / ANSVARSFORDELING

- Ved ferdigstillelse av anlegget foretas det en befaring med representanter fra kommunen og borettslaget. Dersom anlegget er i orden og iht. kommunens bestemmelser, overtar kommunen ansvaret for tømning av avfallet.
- Eier har ansvar for vedlikehold og fornyelse for å møte renovatørens krav.
- Eier er også ansvarlig for omgivelsene rundt de nedgravde løsningene.

6. ORGANISERING

Kommunens ansvar	Eiers ansvar
------------------	--------------

• Gi råd om plassering og dimensjonering av nedgravde containere.	• Undersøke rør/ledninger etc. før graving. • Innhente nødvendige vedtak fra kommunen om nedgravde containere. • Organisere graving for nedsetting av containere etter anvisning fra kommunen. • Ivareta øvrig utemiljø og inkludere nødvendige tillatelser. • Ivareta generelt ansvar og renhold rundt de nedgravde løsningene.
---	--

7. INVESTERINGSKOSTNADER

Kommunens ansvar	Eiers ansvar
• Kjøretøy for tømning av nedgravde løsninger.	• Organisere graving og fylling. • Transport av løsninger. • Utstyrs kostnader. • Eventuelle tillegg, f. eks. brostein, gummibelegg etc. • Sikring av utstyr mot påkjøring og parkering.

8. DRIFTSKOSTNADER

Kommunens ansvar	Eiers ansvar
• Tømming av avfall.	• Renhold av hele den nedgravde løsningen inklusive umiddelbar nærhet. • Sikre fremkommeligheten gjennom alle årstider. • Holde containere samt området rundt fritt for snø/is • ID-brikker, tapte, samt ekstra sett brikker. • Generell vedlikehold og utskifting av deler for hele systemet. • Skader på ytterelement som skyldes tømming eller lignende.

Retningslinjene er en del av renovasjonsforskriften i Bærum kommune, og gjelder tilsvarende.